

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Για την προστασία του περιβάλλοντος
και της πολιτιστικής κληρονομιάς

Μέλος των *International Union for Conservation of Nature and Natural Resources (IUCN)*
European Environmental Bureau (EEB) Europa Nostra

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1998 ΕΤΟΣ 26 ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 4 Δρχ. 1

ΑΝΑΓΚΗ ΙΔΡΥΣΗΣ ΜΟΝΙΜΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Η Ελληνική Εταιρεία σε συνδυασμό και με το αναζωογονημένο ενδιαφέρον των κομμάτων ενόψει των Ευρωεκλογών, ζητά να προωθηθούν αμέσως μια σειρά από εφικτά και αναγκαία θεσμικά μέτρα των οποίων η έλλειψη δεν τιμά αλλά μάλλον εκθέτει την χώρα. Στην στήλη αυτή επικεντρώνουμε σε δύο από αυτά, την ανάγκη ίδρυσης και λειτουργίας Μόνιμης Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Περιβάλλοντος καθώς και Εθνικού Συμβουλίου Περιβάλλοντος και Βιώσιμης/Αειφόρου Ανάπτυξης.

Όπως είναι γνωστό στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο λειτουργεί από πολλών ετών Επιτροπή Περιβάλλοντος, η οποία εκεί είναι επιφορτισμένη και για την Δημόσια Υγεία και για την Προστασία του Καταναλωτή. Αντίστοιχες διακομματικές Κοινοβουλευτικές Επιτροπές Περιβάλλοντος υφίστανται σχεδόν σε όλα τα Ευρωπαϊκά Κοινοβούλια.

Οι Επιτροπές αυτές εκτός από την γνωμοδότηση που παρέχουν για σοβαρά περιβαλλοντικά νομοσχέδια αποτελούν όργανα ευθείας συνεργασίας με το Ευρωκοινοβούλιο, ενώ ακόμη γνωμοδοτούν κατά την διαπραγμάτευση και προωθούν την κύρωση Διεθνών Συμβάσεων περιβαλλοντικού περιεχομένου σε συνεργασία, πάντοτε, με τα αρμόδια Υπουργεία. Στον τομέα αυτό αναμένεται πρόοδος μετά την πρόσφατη ίδρυση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υπουργείου Εξωτερικών, την οποία η Ε.Ε. χαιρετίζει ως πολύ θετική εξέλιξη (εφόσον όμως ενισχυθεί και στελεχωθεί καταλλήλως).

Πέρα όμως από τις ανωτέρω αρμοδιότητες η Επιτροπή Περιβάλλοντος του Ελληνικού Κοινοβουλίου θα μπορούσε να υιοθετήσει και προωθήσει τις προβλεπόμενες και από την Ευρωπαϊκή νομοθεσία και πρακτική “Δημόσιες Ακροάσεις” περιβαλλοντικών οργανώσεων και ενδιαφερόμενων πολιτών και οργάνων για όλα τα μεγάλα και αμφιλεγόμενα προγράμματα, έργα και δράσεις που ενδεχομένως έχουν σοβαρές περιβαλλοντικές επιπτώσεις ή προεκτάσεις.

Σε μια χώρα που θέλει να φέρει τον επίσημο τίτλο της “γενέτειρας της Δημοκρατίας”, σε μια εποχή που οι θεσμοί δοκιμάζονται για την φερεγγυότητά τους και την επαφή τους με το λαϊκό αίσθημα, σε μια χρονική στιγμή που δρομολογούνται τεράστιες επενδύσεις, χρηματοδοτημένες σε μεγάλο βαθμό από τον φόρο του ιδρώτα των ευρωπαίων και ελλήνων πολιτών, σε μια περίοδο, τέλος, που οι Δημόσιες Υπηρεσίες λόγω έλλειψης προσωπικού και ποικίλων μεθοδολογικών και άλλων αγκυλώσεων, αδυνατούν να εποπτεύσουν το περιβαλλοντικό γίγνεσθαι η ίδρυση και αποτελεσματική λειτουργία μιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής (Φυσικού και Ανθρωπογενούς) Περιβάλλοντος αποτελεί αδήριτη ανάγκη και θα μπορούσε να βελτιώσει την ουσία και την εικόνα της ελληνικής πολιτείας στα περιβαλλοντικά θέματα.

Η Ελληνική Εταιρεία έχει την εμπειρία και προθυμία να βοηθήσει εκφράζοντας λεπτομερέστερα τις απόψεις της, εφόσον, όπου και όπως της ζητηθεί, για την σωστότερη οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων και αποτελεσματικότερη λειτουργία μιας τέτοιας επιτροπής.

Η ίδρυση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής θα μπορούσε να συνδυαστεί με την καθιέρωση ή δραστηριοποίηση ενός άλλου ανεξάρτητου γνωμοδοτικού οργάνου. Αναφερόμαστε στην εκκρεμούσα από το 1992 ίδρυση του Εθνικού Συμβουλίου για το Περιβάλλον και την Βιώσιμη/Αειφόρο Ανάπτυξη, στην οποία οφείλουν να μετέχουν αξιόπιστοι "Εταίροι" από όλους τους φιλοπεριβαλλοντικούς αλλά και αναπτυξιακούς και επιχειρηματικούς χώρους, την τοπική αυτοδιοίκηση και τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, κατά το πρότυπο που εγκαινιάστηκε στο Ρίο.

Σημειώνεται ότι η έλλειψη του οργάνου αυτού δείχνει όχι μόνο περιφρόνηση των διεθνών δεσμεύσεών μας αλλά και το φόβο ή την δυσπιστία των αρχών στις ακυρωμένες συλλογικές διαδικασίες. Η Ε.Ε. πιστεύει στην ανάγκη ύπαρξης ενός τέτοιου οργάνου, έχει μελετήσει τις αντίστοιχες εμπειρίες άλλων χωρών και είναι πρόθυμη να τις συζητήσει με τα όργανα της πολιτείας που θα επιφορτίζοντο με την ίδρυση ενός τέτοιου Συμβουλίου.

ΠΑΜΜΕΣΟΓΕΙΑΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΩΤΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΜΕΣΟΓΕΙΟ

Στις 18-19 Δεκεμβρίου διοργανώθηκε στην Αθήνα από το Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης (ΜΙΟ-ΕCSDE), με την ουσιαστική συμμετοχή και της Ελληνικής Εταιρείας, η Παμμεσογειακή Συνάντηση για την προώθηση της ευαισθητοποίησης του κοινού γύρω από το περιβάλλον και την αειφορία στην Μεσόγειο.

Ο κύριος σκοπός της Συνάντησης αυτής ήταν η αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της Διεθνούς Διάσκεψης "Περιβάλλον και Κοινωνία: Εκπαίδευση και Ευαισθητοποίηση των Πολιτών για την Αειφορία" που διοργανώθηκε στην Θεσσαλονίκη 8-12 Δεκεμβρίου 1997 από την UNESCO και την Ελληνική Κυβέρνηση, και η προσαρμογή τους στις ιδιαίτερες ανάγκες της Μεσογείου.

Στις περισσότερες Μεσογειακές χώρες δεν υπάρχει συγκεκριμένο και καθορισμένο πλαίσιο συνεργασίας ανάμεσα στα σχολεία και τους εκπαιδευτικούς με τις περιβαλλοντικές οργανώσεις και όπου αυτό υπάρχει είναι πάρα πολύ χαλαρό. Σε πολλές χώρες δεν υπάρχουν προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης ή εκπαίδευσης για την αειφορία ενσωματωμένα στα επίσημα εκπαιδευτικά προγράμματα των σχολείων. Έτσι η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών επαφίεται στην δική τους πρωτοβουλία και στην κινητοποίηση και τις δράσεις των περιβαλλοντικών οργανώσεων.

Το Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης γνωρίζοντας την κατάσταση αυτή και έχοντας ταυτοχρόνως τον ρόλο του Υπεύθυνου Συντονιστού της Ομάδας Δράσης της Μεσογειακής Επιτροπής για την Αειφόρο Ανάπτυξη (MCSD) πάνω στην "Πληροφόρηση, Συμμετοχή, Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Ενημέρωση" (που λειτουργεί στα πλαίσια της Συνθήκης της Βαρκελώνης για την προστασία της Μεσογείου), έκρινε αναγκαία την οργάνωση της Συνάντησης αυτής με σκοπό την εξέταση των μηχανισμών και παραγόντων που εμπλέκονται στην εκπαίδευση για το περιβάλλον και την Αειφορία στη Μεσόγειο. Η Συνάντηση απετέλεσε ένα εργαστήριο μάθησης για όλους τους συμμετέχοντες και βήμα ανταλλαγής απόψεων. Οι συμμετέχοντες εκπαιδευτικοί, κυβερνητικοί εκπρόσωποι και εκπρόσωποι περιβαλλοντικών οργανώσεων από όλες σχεδόν τις Μεσογειακές χώρες, θα πρέπει τώρα να προσαρμόσουν τα συμπεράσματα, τις προτάσεις που ακούστηκαν και τις γνώσεις που προσκόμισαν, στις ιδιαίτερες ανάγκες και προτεραιότητες της χώρας τους.

Όλοι πρότειναν να οργανωθεί ένα Μεσογειακό Δίκτυο Εκπαιδευτικών για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση με την υποστήριξη του Μεσογειακού Γραφείου Πληροφόρησης. Όσοι συμμετείχαν στη Συνάντηση ανέλαβαν να αποτελέσουν "κομβικά σημεία" για την χώρα τους και να αναλάβουν την προώθηση και ενδυνάμωση του δικτύου αυτού που ασφαλώς θα χρειαστεί παραπέρα προσπάθεια για την λειτουργία του.

Διαπιστώθηκε από όλους ότι η Περιβαλλοντική Εκπαίδευση θα αποτελεί ένα από τα κύρια θέματα του 21ου αιώνα, και διαμορφώθηκαν προτάσεις δράσεων σε τρία επίπεδα:

1. Προτάσεις προς τις Κυβερνήσεις της Μεσογείου μέσω της Έκθεσης που προσκομίζει το MIO-ECSDE ώστε να υιοθετηθεί μια προοδευτική προσέγγιση στην εισαγωγή και ενδυνάμωση της Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον στα σχολεία της περιοχής.

2. Πρόταση για αύξηση του αριθμού και τελειοποίηση των γνώσεων των εκπαιδευτικών που ασχολούνται με την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και συνεργάζονται με περιβαλλοντικές ομάδες (μέσω του Δικτύου που προαναφέραμε).

3. Πρόταση για επέκταση και ενίσχυση Προγραμμάτων "άτυπης" (εκτός προγράμματος σχολείων) εκπαίδευσης από το MIO-ECSDE και τις οργανώσεις μέλη του σε όλη τη Μεσόγειο.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΥΡΗΝΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΣΤΑ ΝΟΤΙΑ ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

Η Τουρκία δρομολογεί την κατασκευή και λειτουργία πυρηνικού σταθμού στο Ακούγιου στα νότια παράλια της, απέναντι από την Κύπρο. Η κατασκευή του σταθμού αυτού είναι προφανές ότι σηματοδοτεί σημαντικούς κινδύνους για το περιβάλλον και την ασφάλεια στην ευρύτερη περιοχή.

Το Υπουργείο Αιγαίου ανέλαβε μια διεθνή ενημερωτική εκστρατεία για το θέμα αυτό και στα πλαίσια αυτά προχώρησε στην προετοιμασία και έκδοση ειδικού εντύπου (στην αγγλική γλώσσα) σε ότι αφορά στους κινδύνους από την λειτουργία του πυρηνικού σταθμού με τον τίτλο "Risks associated with the construction of a Nuclear Power Plan in Akkuyu, Turkey".

Παρά το γεγονός ότι η Ε.Ε. στα πλαίσια των ενεργειών της σε διεθνείς οργανισμούς και ομοσπονδίες διεπίστωσε ότι η δημοσίευση αυτή δημιουργεί προβλήματα στις περιβαλλοντικές οργανώσεις της Τουρκίας να εξακολουθήσουν να τοποθετούνται αρνητικά προς το πρόγραμμα, αναμφισβήτητο σε άλλα βήματα και οργανισμούς φαίνεται να έχει θετικό αντίκτυπο.

Το πυρηνικό πρόγραμμα της Τουρκίας ιστορείται από την δεκαετία του 1960. Σε τουλάχιστον δύο ακόμα περιπτώσεις (δεκαετία '70 και 1983-85) η Τουρκική Κυβέρνηση δρομολόγησε την προμήθεια σταθμών πυρηνικής ενέργειας, αλλά για διαφόρους λόγους ακυρώθηκαν οι σχετικές πρωτοβουλίες.

Σήμερα η Τουρκία φαίνεται να βρίσκεται πλησιέστερα από ποτέ στην κατασκευή ενός πυρηνικού σταθμού ισχύος περίπου 1400 MW, στην τοποθεσία Ακούγιου στην Νότια Τουρκία, 120 χλμ. βορείως της Λευκωσίας.

Ο σχετικός διαγωνισμός προσέλκυσε τρεις προτά-

σεις διεθνών κοινοπραγιών με εταιρίες από τις ΗΠΑ, Καναδά, Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Νότια Κορέα και Ιαπωνία. Οι προσφορές κυμαίνονται μεταξύ 2,5 και 4,3 δις δολαρίων.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Τούρκικης Εταιρείας Ενέργειας, ο πυρηνικός σταθμός στο Ακούγιου θα καλύψει μόλις 2-3% των μελλοντικών ενεργειακών αναγκών της Τουρκίας. Κατά συνέπεια η ακριβή αυτή επένδυση δεν δικαιολογείται από ενεργειακής πλευράς, εκτός αν ο σταθμός εξυπηρετήσει και άλλους σκοπούς.

Τα βασικά συμπεράσματα από την δημοσίευση του Υπ. Αιγαίου είναι:

Α. Σε ότι αφορά την ενεργειακή σκοπιμότητα του σταθμού:

- Η συμβολή του σταθμού στις ενεργειακές ανάγκες της Τουρκίας είναι αμελητέα,
- Το υψηλό κόστος της κατασκευής δεν δικαιολογεί την επιλογή, σε ότι αφορά στα ενεργειακά οφέλη
- Θα ήταν πιο συμφέρον να δρομολογηθούν μέτρα για την μείωση των ενεργειακών απωλειών (που κατά τις Τουρκικές αρχές φθάνουν το 30%) και μέτρα εξοικονόμησης ενέργειας.

Β. Σε ότι αφορά στη σεισμικότητα:

- Η ευρύτερη περιοχή του Ακούγιου είναι ιδιαίτερα σεισμογενής
- Ο σεισμικός κίνδυνος για την επόμενη 75ετία είναι ιδιαίτερα υψηλός
- Η εγγύς περιοχή του Ακούγιου είναι μικροσεισμικά ενεργή

· Οι εκτιμήσεις/αξιολογήσεις που έγιναν από τις Τουρκικές αρχές αλλά και τις υποβάλλουσες κοινοπραξίες υποβαθμίζουν σημαντικά τον σεισμικό κίνδυνο.

Γ. Σε ότι αφορά στους κινδύνους από πιθανό ατύχημα:

· Στις πρώτες ημέρες οι χώρες που θα πληγούν είναι η Συρία, ο Λίβανος, η Κύπρος και η Ελλάδα (Ανατολικό Αιγαίο)

· Στις επόμενες ημέρες/εβδομάδες στις χώρες που θα πληγούν προστίθενται το Ισραήλ, η Ιορδανία, η Αίγυπτος, η Αλβανία, η Βουλγαρία, η Ιταλία και η περιοχή της Μαύρης Θάλασσας.

· Πρέπει να σημειωθεί ότι ποίες ακριβώς χώρες θα πληγούν στις πρώτες ώρες/ημέρες εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες.

Δ. Σε ότι αφορά στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις:

Δεν υπάρχει σήμερα ασφαλής τρόπος διαχείρισης των πυρηνικών αποβλήτων.

Πρέπει να τονιστεί εδώ επίσης ότι ενώ στις περισσότερες αναπτυγμένες χώρες δεν κατασκευάζονται πλέον

νέοι πυρηνικοί σταθμοί και παράλληλα διακόπεται η λειτουργία σε υπάρχοντες σταθμούς λόγω ατελειών στην λειτουργία τους ή γήρανσή τους, την ίδια στιγμή οι χώρες αυτές εξάγουν πυρηνική ενέργεια σε αναπτυσσόμενες χώρες.

Σημειώνεται επίσης ότι πρόσφατα διεκόπη, για λόγους ασφάλειας η λειτουργία σε 8 πυρηνικούς σταθμούς στον Καναδά που είναι ίδιας τεχνολογίας με τον σταθμό που προτείνεται για την Τουρκία. Επίσης διεκόπη η λειτουργία πυρηνικού σταθμού στην Γερμανία για λόγους ασφαλείας, ενώ στην ίδια χώρα εξετάζεται από την νέα Κυβέρνηση η διακοπή όλων των λειτουργούντων σταθμών.

Σε πρόσφατη συνάντηση στην οποία μετείχε και η Ε.Ε. διευτώθηκε η άποψη ότι η Γαλλία στην επόμενη εικοσαετία έχει να αντιμετωπίσει ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες λόγω των εξόδων που πρέπει να καταβάλει για την διακοπή λειτουργίας και υποκατάσταση της πυρηνικής ενέργειας που σήμερα χρησιμοποιεί.

Για περισσότερες πληροφορίες: Κ. Καρτάλης, Επικ.Καθηγητής Παν/μιου Αθηνών, τηλ. 7274843, 7274926, φαξ7295281-2, e-mail: ckartali@atlas.uoa.gr

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΚΟ

Η Ε.Ε. συμμετέχοντας σε ένα πρόγραμμα κοινής Μεσογειακής δράσης του Μεσογειακού Γραφείου Πληροφόρησης (ΜΙΟ-ECSDE), διοργάνωσε συζήτηση Στρογγυλής Τραπέζης με θέμα: Καινοτόμες Συμμετοχικές Διαδικασίες και Δραστηριότητες Εξασφάλισης Πόρων για τις ΜΚΟ.

Στην συζήτηση συμμετείχαν τα ανώτερα στελέχη και εκπρόσωποι από πολλές περιβαλλοντικές οργανώσεις όπως η Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης, η Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, το WWF-Ελλάς, η HELMEPA, το MEDASSET, το ΔΙΠΕ, το Ελληνικό Κέντρο Περιθαλψής Αγρίων Ζώων και Πουλιών.

Σύντομες εισηγήσεις παρουσιάστηκαν από τον κ. Μ. Σκούλλο, Πρόεδρο της Ε.Ε., τον κ. Κ. Βασιλάκη, Διευθυντή της Ε.Ο.Ε. και τον κ. Δ. Καραβέλα, Διευθυντή του WWF-Ελλάς. Τα ειδικότερα θέματα που εξετάστηκαν ήταν:

- οι Πρωτοποριακές μέθοδοι εξοικονόμησης πόρων για τις ΜΚΟ,
- η δυνατότητα θεσμοθετημένης οικονομικής ενίσχυσης των ΜΚΟ από την Πολιτεία
- οι κατάλληλες ενέργειες για θεσμική κατοχύρωση των Συμμετοχικών Διαδικασιών.

Τα κυριότερα συμπεράσματα που προέκυψαν από την συζήτηση αποφασίστηκε να καταγραφούν σε ένα σύντομο κείμενο που θα προωθηθεί στους αρμόδιους φορείς.

Μεταξύ άλλων προτάθηκαν ως βασικοί κοινοί βραχυπρόθεσμοι και μεσοπρόθεσμοι στόχοι:

- Η οριστικοποίηση ενός ποσοστού στο ΕΤΕΡΠΣ (ταμείο επιχορηγήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος που διαμορφώθηκε από τον φόρο των 5 δρχ/λίτρο που έχει επιβληθεί στα καύσιμα), για την χρηματοδότηση προγραμμάτων που αφορούν αποκλειστικά προστασία

φύσης και οικοσυστημάτων με κριτήρια αντίστοιχα με εκείνα του Προγράμματος LIFE.

- Η δυνατότητα χρηματοδότησης – βοήθειας οργανώσεων με χαμηλό προϋπολογισμό.

- Η συν-χρηματοδότηση των Κοινοτικών προγραμμάτων (LIFE, κλπ.) και από την Ελληνική Κυβέρνηση ώστε να υπάρχει εξασφαλισμένο ένα τμήμα της ιδίας συμμετοχής.

- Η συμμετοχή των ΜΚΟ στις προγραμματικές συμβάσεις των μεγάλων έργων ως συμβαλλόμενα μέρη.

- Η κατάργηση του φόρου του 20% σε όλες τις δωρεές προς τις ΜΚΟ.

Η συνάντηση ζήτησε από την Ε.Ε. να συντονίσει και προωθήσει τις σχετικές κοινές προσπάθειες με διάβημα προς την πολιτεία.

“Για να μην χάσουν τα μεταναστευτικά πουλιά το δρόμο τους”

Εκστρατεία της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας (ΕΟΕ) υποστηριζόμενη από την Ελληνική Εταιρεία

Ξεκίνησε και στην Ελλάδα, από την ΕΟΕ και υποστηριζόμενη από την Ε.Ε., η εκστρατεία συγκέντρωσης υπογραφών για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εναντίον της προτεινόμενης από τους κυνηγούς τροποποίησης της Οδηγίας για την Προστασία των Αγρίων Πουλιών. Στόχος είναι η συλλογή δύο εκατομμυρίων υπογραφών μέχρι την 1η Σεπτεμβρίου 1999.

Αφορμή για την εκστρατεία αυτή στάθηκε η κατάθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 1,5 εκατομμυρίων υπογραφών Γάλλων, Ισπανών, Ιταλών και Ελλήνων κυνηγών από μία αντιπροσωπεία γάλλων κυνηγών, το καλοκαίρι του 1998, που ζητούσαν την τροποποίηση της Οδηγίας για την Προστασία των Αγρίων Πουλιών, ώστε να επιτρέπεται ελεύθερα το κυνήγι από τον Ιούλιο έως τον Φεβρουάριο.

Η Οδηγία αυτή είναι σήμερα το σημαντικότερο νομικό εργαλείο για την προστασία των πουλιών στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μια τροποποίηση της οδηγίας αυτής θα είχε αρνητικά αποτελέσματα για τα πουλιά και θα αποτελούσε ένα μεγάλο βήμα προς τα πίσω στην διεθνή νομοθεσία για την προστασία των ειδών.

Η οδηγία απαγορεύει το κυνήγι των πουλιών κατά την αναπαραγωγική περίοδο και κατά την διάρκεια της επιστροφής τους στις χώρες φωλεοποίησης την Άνοιξη. Όμως, σύμφωνα με στοιχεία από μελέτες σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες, το ταξίδι της επιστροφής αρχίζει για πολλά είδη από τον Φεβρουάριο και ίσως και νωρίτερα. Παράλληλα κάποια είδη, ιδιαίτερα στις νότιες χώρες της Ευρώπης, τελειώνουν το φώλιασμα τους αργότερα, μέχρι και τον Αύγουστο, λόγω κλίματος. Επομένως μια τροποποίηση της Οδηγίας που θα επιτρέψει το κυνήγι τον Ιούλιο και τον Φεβρουάριο, όπως ζητούν οι κυνηγοί με τις υπογραφές τους, θα είχε σοβαρές επιπτώσεις στα είδη αυτά.

Η Ε.Ε. λαμβάνοντας υπόψη την σοβαρότητα του θέματος και την εμπέλεια της εκστρατείας της Ε.Ο.Ε. για την καλύτερη προστασία των μεταναστευτικών πουλιών δηλώνει την πλήρη συμπαράστασή της, συνυπογράφει το σχετικό αίτημα προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις Κυβερνήσεις Γαλλίας και Ελλάδος και προτρέπει όλα τα μέλη της να προσυπογράψουν το σχετικό έντυπο και να το στείλουν στην Ε.Ε.

ΑΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Για μια καλύτερη προστασία των αποδημητικών πουλιών, που αποτελούν φυσικό πλούτο του πλανήτη.

Στις 3 Ιουλίου 1998, η Γαλλική Βουλή κάτω από την πίεση των Γάλλων κυνηγών, ψήφισε ένα νέο νόμο με τον οποίο αυξάνεται σημαντικά η διάρκεια της κυνηγετικής περιόδου στη Γαλλία, κάτι που δεν συμφωνεί με την υπάρχουσα κοινοτική νομοθεσία και τις βιολογικές ανάγκες των αποδημητικών πουλιών.

Παράλληλα οι Γάλλοι κυνηγοί πιέζουν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να τροποποιήσει την Οδηγία για την προστασία των Αγρίων Πουλιών του 1979, η οποία απαγορεύει το κυνήγι των μεταναστευτικών πουλιών κατά τη διάρκεια της αναπαραγωγικής περιόδου και κατά την επιστροφή τους στους τόπους φωλεοποίησης. Συγκεκριμένα οι Γάλλοι κυνηγοί απαιτούν "Ελεύθερο κυνήγι" μεταξύ Ιουλίου και Φεβρουαρίου.

Γι' αυτούς τους λόγους ζητάμε:

Από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, έχοντας υπόψη τα άρθρα 8D και 138D της Συνθήκης της Ευρώπης, να μην τροποποιήσει την Οδηγία για τα πουλιά.

Από τη Γαλλική Κυβέρνηση να καταργήσει τον νόμο της 3ης Ιουλίου 1998 και να απαγορεύει το κυνήγι των ειδών που οι πληθυσμοί τους έχουν υποστεί σοβαρή μείωση στην Ευρώπη.

Από την Ελληνική Κυβέρνηση να απαγορεύει το κυνήγι των μεταναστευτικών ειδών κατά το μήνα Φεβρουάριο.

Με την υπογραφή μου υποστηρίζω αυτήν την αίτηση, αφού τα μεταναστευτικά πουλιά αποτελούν ένα διεθνές φυσικό πλούτο που δεν ανήκει ούτε σε μία χώρα, ούτε σε μία ομάδα ανθρώπων και που αξίζει ουσιαστικής προστασίας σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ	ΥΠΟΓΡΑΦΗ
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					

Παρακαλούμε, αφού συμπληρώσετε τα πλήρη στοιχεία σας, στείλτε τη συμπληρωμένη αίτηση με τις 10 υπογραφές στην Ελληνική Εταιρεία, Τριπόδων 28, 105 58 ΑΘΗΝΑ.

Με αφορμή το συνέδριο "RAPHAEL- INCOMARECH" που οργανώθηκε στο Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο στις 11/12/98 με θέμα "Συμβατά Υλικά για την Προστασία της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς", παραθέτουμε δύο σχετικά κείμενα:

(α) την εναρκτήρια ομιλία του Καθηγ. Μ. Σκούλλου

(β) σημείωμα της εκπροσώπου της Ε.Ε. στις επίσημες εργασίες του Συνεδρίου, κας Γ. Ζαχαροπούλου

■ Εναρκτήρια ομιλία Καθ. Μ. Σκούλλου, Προέδρου της Ε.Ε.

Κύριε Υπουργέ,

Κύριε Πρύτανη,

Κύριε Πρόεδρε του Τμήματος Χημικών Μηχανικών

Κύριοι Καθηγητές

Κυρίες και Κύριοι,

Είναι ιδιαίτερη χαρά και τιμή για μένα και την "ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ για την Προστασία του Περιβάλλοντος και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς" να απευθυνθώ προς τους μετέχοντες του Συνεδρίου με θέμα "Συμβατά Υλικά για την Προστασία της Ευρωπαϊκής Πολιτιστικής Κληρονομιάς" που πραγματοποιείται στο πλαίσιο του εορτασμού των 80 χρόνων από την ίδρυση του Τμήματος Χημικών Μηχανικών.

Πρώτα απ' όλα γιατί η Ε.Ε., υπηρετώντας την προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς στην χώρα, επί 26 ήδη χρόνια, αισθάνθηκε πολλές φορές μοναξιά και μάλιστα όταν ύψωνε την φωνή της σε δύο επίπεδα: Ένα πρώτο, γενικό, για την προστασία της κληρονομιάς από την άλωση και εξαφάνιση, και ένα δεύτερο, ειδικό, για την προστασία της από μορφές φαινομενικής μόνο "συντήρησης" με χρήση μεθόδων και υλικών μη συμβατών με την φύση και μορφή μνημείων και ολόκληρων συνόλων.

Στο πρώτο μέτωπο είχαμε, και έχουμε, ακόμη να αντιμετωπίσουμε βαθιά ριζωμένα μεσοπολεμικά σύνδρομα και συμπλέγματα κατωτερότητας απέναντι στον μοντερνισμό. Αυτά τα σύνδρομα θρεμμένα από την στέρηση και την επιθυμία γρήγορης κοινωνικής και οικονομικής ανέλιξης, διαχωρίζουν στην συνείδηση πολλών την έννοια της κληρονομιάς από τον πολιτισμό και ταυτίζουν το "παλαιό" και παραδοσιακό με το οπισθοδρομικό, αντιπαραγωγικό, άχρηστο σύμβολο εποχών απέναντι στις όποιες ψυχώσεις ή τύψεις υπήρχαν.

Τα τελευταία χρόνια, οι νεότερες γενιές, έχοντας καλύψει τις άμεσες βιοτικές τους ανάγκες, απασχολούνται από τα συμπλέγματα που ανέφερα, κουρασμένες από την μονοτονία και έλλειψη ταυτότητας των πόλεων, απογοητευμένες από την επιφανειακότητα των νέων προσεγγίσεων και ενισχυμένες από την διεθνή αναγνώριση (ιδιαίτερα στα πλαίσια της Ευρώπης), της τεράστιας αξίας των πολιτιστικών μας ριζών δείχνουν όλο και μεγαλύτερη ευαισθησία, κατανόηση, αγάπη και ευρηματικότητα στην προστασία της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

Ισως δεν είναι γνωστό ότι, η Ε.Ε., έχοντας επί πολλά έτη στελέχη της στην Προεδρία του European Environmental Bureau (EEB) και την Αντιπροεδρία της Europa Nostra /IBI, έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ενίσχυση και διαμόρφωση της στοιχειώδους, έστω, σχετικής σημερινής

Ευρωπαϊκής Πολιτικής και στην οργάνωση μίας ομάδας Ευρωπαϊκών ΜΚ Φορέων που παρακολουθούν τα σχετικά με την Ευρωπαϊκή Κληρονομιά θέματα (European Heritage Group).

Πιστεύω ότι στον χώρο αυτό, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει τεράστιο ρόλο να διαδραματίσει και δρόμο να καλύψει και όλες οι σχετικές ελληνικές πρωτοβουλίες είναι αξιέπαινες και αναγκαίες ώστε να συντηρείται μια δυναμική, ικανή να εξασφαλίσει στην Ελλάδα μια καλή και ίσως ηγετική θέση στον τομέα αυτό, θέση που θα της άξιζε και κανένας δεν θα της αμφισβητούσε αν ήταν η ενίσχυση των ευρύτερων πολιτιστικών μας δραστηριοτήτων στο πρόγραμμα δράσης και στον προϋπολογισμό του κράτους αρκετά ψηλότερα από ότι βρίσκεται σήμερα. Ως προς το δεύτερο σημείο, που αφορά την ποιότητα των αναστηλωτικών και συναφών εργασιών, περιλαμβανομένης της συμβατότητας των υλικών, πιστεύω ότι έχουν γίνει αρκετά σοβαρά λάθη κυρίως από άγνοια και λόγω του πλέγματος δυσκολιών που άρχιζαν από την ανάθεση των μελετών, την επιλογή των συνεργείων και την εκτέλεση των εργασιών συχνά υπό δυσμενείς συνθήκες επίβλεψης, παρακολούθησης και εποπτείας -ελέγχου.

Για να βελτιωθεί η κατάσταση χρειάζεται γνώση και διορθώσεις στο θεσμικό πλαίσιο και ουσιαστικά κίνητρα για σωστές αναστηλώσεις, κίνητρα οικονομικά και ηθικά.

Η Ε.Ε. συνειδητοποιώντας το γεγονός αυτό δίνει κάθε χρόνο με τους πεπερασμένους πόρους που εξασφαλίζει μέσω της αδελφής της εταιρείας National Trust for Greece, μεταπτυχιακή υποτροφία για αναστηλωτές στο Παν/μιο της Υόρκης (Αγγλία). 20 τέτοιες υποτροφίες έχουν ήδη δοθεί. Μια από τις υποτρόφους που διακρίθηκαν είναι η κα Ζαχαροπούλου, που ασχολήθηκε ειδικά με τα κοινά και θα πάρει τον λόγο αργότερα σύμφωνα με το πρόγραμμα και θα εκπροσωπήσει την Ε.Ε. στις εργασίες του συνεδρίου.

Για να διευκολυνθεί το ξεπέρασμα των δυσλειτουργιών η Ε.Ε. σε συνεργασία με την Δημόσια Διοίκηση σήμερα συγχρηματοδοτεί με πόρους του Ιδρύματος Α. Λεμός μελέτη αναστηλωτικών εργασιών στη Νέα Μονή Χίου, όπως και τον καθαρισμό και στερέωση των ψηφιδωτών με υλικά συμβατά προς την φύση και απαιτήσεις του μνημείου.

Ως προς τα κίνητρα, κάθε χρόνο φροντίζει να προτείνει τις καλύτερες ελληνικές αναστηλώσεις για βράβευση από την Europa Nostra /IBI και τις προβάλλει με κατάλληλη, σεμνή δημοσιοποίηση.

Μένει στο κράτος να θεσπίσει οικονομικά κίνητρα για ιδιώτες και φορείς που προστατεύουν ενεργά την πολιτιστική κληρονομιά με απαλλαγή από το ΦΠΑ, χαμηλότερα δάνεια και απ'ευθείας οικονομικές ενισχύσεις.

Με την ευκαιρία της έναρξης του συνεδρίου θέλω να συγχαρώ θερμότατα τους οργανωτές για την θαυμάσια πρωτοβουλία τους που φαίνεται να έχει ήδη εξασφαλίσει συνέχεια και καταξίωση και να ευχηθώ καλή επιτυχία στις εργασίες.

Ως Πανεπιστημιακός συνάδελφος του Χημικού Τμήματος του Π.Α. θέλω να συγχαρώ το Τμήμα Χημικών Μηχανικών για τα 80 γόνιμα χρόνια της λειτουργίας του και να ευχηθώ πολλές δεκαετίες επιτυχιών και ευκαιριών συνεργασίας.

Κριτήρια Αποτίμησης Κονιαμάτων Αποκατάστασης

Γεωργία Ζαχαροπούλου, Μ.Α. Πολιτικός Μηχανικός,
υπότροφος Ε.Ε./1992-93

Η ελάχιστη επέμβαση, η συμβατότητα και η αντιστρεψιμότητα είναι οι θεμελιώδεις αρχές που η φιλοσοφία των αποκαταστάσεων θέτει με σκοπό τη διατήρηση της αυθεντικότητας και της ακεραιότητας των μνημείων της αρχιτεκτονικής μας, τη βασική δηλαδή επιδίωξη κάθε επέμβασης.

Οι γενικές αυτές έννοιες απαιτούν περαιτέρω ερμηνεία και αποσαφήνιση στο στάδιο της εφαρμογής. Αποτελεί κατά συνέπεια υποχρέωση του επιστημονικού κόσμου που εξειδικεύεται στις αποκαταστάσεις μνημείων και ιστορικών κτιρίων, να εκφράσει αυτό τον προβληματισμό με απλούς τεχνικούς όρους ή, προχωρώντας ένα βήμα παραπέρα, να ποσοτικοποιήσει τα ποιοτικά κριτήρια επιλογής των υλικών αποκατάστασης.

Προτυποποιημένα δομικά υλικά, παρόλο που εκπληρούν πλήρως τις απαιτήσεις και προδιαγραφές κατασκευής των σύγχρονων κτιρίων, στις περισσότερες περιπτώσεις αποδεικνύονται ακατάλληλα για χρήση τους σε μνημεία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα τσιμεντοκονιάματα και οι σύγχρονες οργανικές βαφές, υλικά σκληρά και άκαμπτα συγκρινόμενα με τα πορώδη υλικά που συναντώνται στα μνημεία. Η άσβεστος αντίθετα, πασίγνωστο υλικό από αρχαιολογικών χρόνων με προβλεπόμενο τρόπο γήρανσης μπορεί να ικανοποιήσει τις θεμελιώδεις απαιτήσεις.

Η διαδικασία τεκμηρίωσης ενός προτεινόμενου κονιαμάτος ως κατάλληλου για την ειδική χρήση (δομική, επικαλυπτική ή διακοσμητική) που προορίζεται, προϋποθέτει τον σαφή ορισμό του "κατάλληλου" για κάθε προαναφερθείσα χρήση, μέσω της ιεράρχησης επιθυμητών ιδιοτήτων. Μόνο τότε η αξιολόγηση του νέου κονιαμάτος βασισμένου στα προκαθορισμένα κριτήρια μπορεί να ακολουθήσει. Προς αυτό το σκοπό, πρέπει πρώτα να ιεραρχηθούν τα χαρακτηριστικά που θεωρούμε σκόπιμο να εξετάζονται στο εργαστήριο και στη συνέχεια να προτυποποιηθούν οι αντίστοιχοι εργαστηριακοί έλεγχοι. Η ιεράρχησή τους όμως εξακολουθεί να προβληματίζει τον επιστημονικό κόσμο.

Συνοπτικά αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι η έννοια της συμβατότητας παλιών και νέων κονιαμάτων αναφέρεται σε μηχανική αλληλεπίδραση, μέτρο ελαστικότητας και κατανομή πόρων όμοιων με ενός "καλού" ασβεστοκονιαμάτος, ενώ η έννοια της αντιστρεψιμότητας σημαίνει την ικανότητα της ολικής αφαίρεσης ενός υλικού αποκατάστασης όταν αυτό απαιτηθεί χωρίς να βλάψει το αυθεντικό υπόβαθρο. Διάφοροι άλλοι παράγοντες όπως η ανθεκτικότητα στο χρόνο, η εργασιμότητα, η ικανότητα σκλήρυνσης σε ξηρό και σε υγρό περιβάλλον ταυτόχρονα (που σημαίνει ότι σε τέτοιες περιπτώσεις απαιτείται να χρησιμοποιηθούν συνθέσεις υδραυλικών κονιαμά-

των), χαμηλό ποσοστό αλάτων, ικανότητα ερπυσμού (που είναι υψηλότερη στα ασβεστοκονιάματα), κόστος και αισθητική αρμονία αποτελούν κοινά και απαραίτητα κριτήρια για αποτίμηση των κονιαμάτων αποκατάστασης, τα οποία σε συνδυασμό με τις θεμελιώδεις αρχές θα δώσουν μια μοναδική λύση. Είναι επίσης απαραίτητο να εκφραστούν κοινώς αποδεκτά κριτήρια αξιολόγησης και για τα κονιάματα επιχρισμάτων, τα οποία είναι εκτεθειμένα περισσότερο σε επιθετικές περιβαλλοντικές συνθήκες. Όμως πάντα, ο κύριος ρόλος τους παραμένει αυτός του θυσιάζομενου στρώματος που προορίζεται να έχει περιορισμένο χρόνο ζωής.

Τέλος, η κατανόηση και η εμπειρία παραδοσιακών ξεχασμένων ή σως τεχνικών εφαρμογής και η χρήση παραδοσιακών υλικών όμοιων με τα αυθεντικά αποτελεί το πρώτο βήμα, την εύλογη θεμιτή επιλογή για άρτια αποκατάσταση.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΑΣΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ο αριθμός των δένδρων που έχουν υποστεί ζημιά υπερδιπλασιάστηκε Ρύπανση και ξηρασία είναι οι κύριες αιτίες της φθοράς

Παρόλο που η κατάσταση της υγείας των ευρωπαϊκών δασών παρέμεινε στάσιμη το 1997, οι παράγοντες που προκαλούν ζημιά στα δένδρα πολλαπλασιάζονται. Δεν είναι ούτε χειρότερη ούτε καλύτερη από το 1995 και το 1996. Εάν η διαπίστωση αυτή φαίνεται καταρχήν καθησυχαστική, δεν πρέπει και να μας χαροποιεί: τα τελευταία χρόνια, η ζωτικότητα των δασών μειώθηκε σαφώς. Για όλα τα είδη δένδρων το ποσοστό των δένδρων που κατατάσσονται στην κατηγορία εκείνων που υπέστησαν ζημιές υπερδιπλασιάστηκε, ενώ ο αριθμός των δένδρων που θεωρούνται υγιή μειώνεται συνεχώς.

Μόνο η δασική πεύκη φαίνεται σήμερα να ανακτά την υγεία της αλλά ακόμη και αυτή η βελτίωση εξακολουθεί να περιορίζεται στη βορειοανατολική Ευρώπη. Πράγματι ανάλογα με τα είδη των δασικών δένδρων, υπάρχουν μεγάλες διαφορές ως προς τη διαχρονική εξέλιξη των ζημιών και ως προς τη γεωγραφική κατανομή τους, κυρίως λόγω της ποικιλομορφίας του κλίματος και της φύσεως των εδαφών, που χαρακτηρίζει τη συγκεκριμένη ήπειρο. Σε κάθε περίπτωση, η ατμοσφαιρική ρύπανση και τα ακραία φαινόμενα ξηρασίας εμφανίζονται ως οι κυριότερες αιτίες της φθοράς των δασών.

Αυτή είναι η ουσία των κυριότερων συμπερασμάτων έκθεσης που έδωσαν από κοινού στη δημοσιότητα η Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη και η Ευρωπαϊκή Ένωση. Τα συμπεράσματα αυτά είναι αποτελέσματα της συστηματικής παρατήρησης των δένδρων που άρχισε το 1987 από τους δύο αυτούς οργανισμούς και καλύπτει πάνω από 30 χώρες.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΟΔΗΓΙΑ ΣΧΕΤΙΚΗ ΜΕ ΕΠΙΒΟΛΗ ΟΡΙΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΓΙΑ ΒΕΝΖΟΛΙΟ ΚΑΙ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δημοσίευσε τελικά τον Δεκέμβριο 1998 την πρότασή της για μια δεύτερη θυγατρική οδηγία για τον καθορισμό των ορίων εκπομπής για το βενζόλιο και το μονοξείδιο του άνθρακα. Αυτή η οδηγία είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό βήμα μια και είναι η πρώτη φορά που προτείνονται όρια εκπομπής για καρκινογόνους ρύπους όπως το βενζόλιο, για το οποίο δεν υπάρχει ασφαλές όριο εκπομπής. Τα προτεινόμενα όρια εκπομπών είναι $5\mu\text{g}/\text{m}^3$ για το βενζόλιο μέχρι το έτος 2010 (ακόμα και για τις λεγόμενες περιοχές αιχμής "hot spots"), και $10\text{mg}/\text{m}^3$ για το μονοξείδιο του άνθρακα μέχρι το έτος 2005 είναι αρκετά φιλόδοξα.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με το Ευρωπαϊκό Γραφείο Περιβάλλοντος, Βρυξέλλες, με την κα Sarah Blau.
(τηλ.: 0032-2-2891300 ή cleanair@eeb.org)

ΔΙΑΦΗΜΙΣΤΕΙΤΕ ΣΤΟ ΔΕΛΤΙΟ ΜΑΣ ΒΟΗΘΩΝΤΑΣ ΤΟ ΕΡΓΟ ΜΑΣ

Δεχόμαστε ένα σχετικά περιορισμένο αριθμό διαφημίσεων.
Πληροφορίες και Τιμολόγιο τηλ.: 3225245, fax: 3225240

Παρακαλώ να με γράψετε συνδρομητή του “ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ” σας
ΟΝΟΜΑ.....ΕΠΩΝΥΜΟ.....
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ.....Τηλ.....

☐ 5000 δρχ.

☐ 2000 δρχ. (για μαθητές, σπουδαστές και φοιτητές)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ

Για την Προστασία του Περιβάλλοντος
και της Πολιτιστικής Κληρονομιάς

Σωματείο μη κερδοσκοπικό
Τριπόδων 28, Πλάκα
105 58 Αθήνα
Τηλ.13225245 φαξ 3225240

Ιδιοκτησία ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
Εκδότης Μ. Σκούλλος

Υπεύθυνοι Έκδοσης
Β. Λυμπερίδη, Μπ. Μαντζάρα

Τυπώνεται σε 4.000 αντίτυπα

Επιμέλεια εντύπου Δημιουργική Ομάδα Οξΰ

